

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1114

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks) aan de Minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over *berichten over de berichten over de «mini-subsidies» om werkdruk tegen te gaan*. (ingezonden 16 januari 2018).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) (ontvangen 12 februari 2018).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u de kritiek van onderwijsorganisaties^{1 2 3} op uw plan om 50 van de 7.000 basisscholen een subsidie te geven van maximaal 8.000 euro om de werkdruk te verlichten?⁴

Antwoord 1

De kritiek van de onderwijsorganisaties begrijp ik vooral als een oproep om fors te investeren in het onderwijs. Daar ben ik het mee eens. Daarom investeert het kabinet ook € 430 miljoen structureel in de verlaging van de werkdruk. De plannen hiervoor worden gemaakt in overleg met PO in actie, PO-Raad, AVS, FvOv, CNV en de AOb. Ik ben van mening dat we in de tussentijd niet stil moeten zitten. Dit geldt ook voor veel scholen en besturen, want veel scholen en besturen hebben een aanvraag ingediend. Daarnaast is deze subsidieregeling een vervolg op Operatie Regels Ruimen. Uw Kamer heeft voor de zomer de motie Becker, die vroeg om een vervolg op Operatie Regels Ruimen, met algemene stemmen aangenomen.

Vraag 2

Waarop baseert u de stelling dat «sommige scholen met een klein bedrag al een flinke stap kunnen maken bij het bestrijden van werkdruk»?⁵ In hoeverre is een eenmalig bedrag van 8.000 euro voldoende om de werkdruk op scholen te verlagen?

¹ <https://www.aob.nl/nieuws/aob-mini-subsidies-werkdruk-slaan-de-plank-mis/>

² <https://www.ad.nl/binnenland/leraren-voelen-zich-bekocht-door-steuntje-in-de-rug-tegen-werkdruk~a859f15d/>

³ <https://www.verus.nl/nieuws/onderwijs-moet-werkdruggeld-weigeren>

⁴ <https://www.ad.nl/politiek/basisscholen-kunnen-subsidie-aanvragen-tegen-werkdruk~a8bb8f64/>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/nieuws/2018/01/06/steun-in-de-rug-voor-basisscholen-met-werkdruk>

Antwoord 2

Het kabinet investeert structureel 430 miljoen voor de vermindering van werkdruk. Ik ben van mening dat deze grote investering nodig is. Er zijn daarnaast verschillende scholen die, bijvoorbeeld in het kader van «operatie regels ruimen», hebben laten zien dat ook zonder grote investeringen de werkdruk kan worden verminderd. In de aanvragen die binnen zijn gekomen zie ik ook diverse en creatieve oplossingen om de werkdruk voor leraren te verminderen. Zo zijn er aanvragen voor cursussen over gedragsproblematiek bij leerlingen, coaching van leraren, het inzetten van een communicatie-app voor communicatie met ouders en het vrij roosteren van leraren ten behoeve van collegiale consulatie. Inmiddels zijn er 269 aanvragen ingediend. Momenteel worden de aanvragen getoetst op volledigheid en aan gestelde criteria. De aanvragers horen eind februari of hun aanvraag wordt toegekend. De uitbetaling van de subsidie is in maart.

Vraag 3

Heeft u deze regeling voorgelegd aan vertegenwoordigers van scholen en leraren zoals de PO-Raad, de onderwijsbonden en PO in actie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

De regeling is op verschillende momenten besproken met de sociale partners in de werkgroep Regeldrukagenda PO. Onder anderen de PO-Raad en de onderwijsbonden AOb en CNV onderwijs hebben zitting in deze werkgroep. De genoemde onderwijsorganisaties waren dus als deelnemers van de werkgroep Regeldrukagenda PO op de hoogte van het beschikbaar stellen van deze gelden. Ik heb daarnaast contact met PO in actie en de andere sociale partners over de structurele besteding van de middelen uit het regeerakkoord. Deze subsidieregeling is in de voorbereidende fase ook voorgelegd aan meerdere leraren en schooldirecteuren.

Vraag 4

Heeft de communicatie plaatsgevonden over de betreffende regeling, gepubliceerd op 2 januari 2018 in de Staatscourant, waarin staat: «Voorafgaand aan de publicatie van de regeling wordt via een aantal kanalen de regeling kenbaar gemaakt»⁶ (zoals via de PO-Raad, www.passendonderwijs.nl, sociale media en de bonden)? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De regeling is voorafgaand aan de openstelling van aanvraagtermijn, via verschillende kanalen, kenbaar gemaakt. Scholen die voornemens waren een aanvraag te schrijven konden zich hierop dus voorbereiden.

Vraag 5

Klopt het dat het een voorwaarde voor de subsidie is dat leraren van de school betrokken zijn bij de plannen? Waarom is in de regeling niet opgenomen dat de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad instemming moet geven op de inhoud van de aanvraag? Welke garanties heeft u dat leraren meebeslissen over de subsidieaanvraag?

Antwoord 5

De betrokkenheid van leraren bij de aanpak van werkdruk is essentieel. Plannen moeten aansluiten bij de wensen en behoeften van de leraar, zij ervaren immers de werkdruk. Daarom is die betrokkenheid en het aansluiten bij de wensen van de leraar ook een voorwaarde voor de subsidie en moet die omschreven zijn in het plan van aanpak. Op die manier heb ik de administratieve lasten voor scholen zo laag mogelijk willen houden. Er zijn namelijk vele manieren van leraar-betrokkenheid denkbaar. In de aanvragen lees ik ook terug dat leraren betrokken zijn geweest bij de aanvraag, bijvoorbeeld omdat zij deze zelf hebben geschreven, dat de aanvraag aan hen is voorgelegd of dat de aanvraag is besproken in het weekoverleg.

⁶ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-77.html> Subsidieregeling Werkdrukvermindering (nr. 1276903)

Het belang dat ik hecht aan de betrokkenheid van leraren bij de aanpak van werkdruk blijkt ook uit het Werkdrukakkoord. Teams op scholen gaan zelf, in gesprek met hun schoolleider, bepalen waar zij de extra middelen tegen werkdruk voor in willen zetten. Daarnaast heeft de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad instemmingsrecht op deze bestedingsplannen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat de aanvraagvoorbeelden op de subsidiewebsite⁷ volstrekt niet aansluiten bij de stemming in het primair onderwijs, met vragen als «We merken binnen het team dat iedereen de werkdruk als hoog ervaart, maar willen graag onderzoeken waar dat nou precies door komt?»

Antwoord 6

Ik begrijp dat dit tegenstrijdig kan overkomen. Tegelijkertijd is werkdruk een complex probleem dat meerdere oorzaken kan hebben. Dit blijkt uit onderzoek van TNO, en ook uit de pilots van het vervangingsfonds en het Arbeidsmarktplatform Primair Onderwijs. Daarom is onderzoek naar de oorzaken belangrijk, zodat ook passende maatregelen kunnen worden genomen.

Vraag 7

Deelt u de mening dat de in de aanvraagvoorbeelden genoemde bedragen van ruim 1.100 euro per dag voor externe begeleiders bijzonder hoog is, zeker in vergelijking met het bedrag van 200 euro per dag dat wordt gerekend voor het vrijroosteren van een leraar?

Antwoord 7

Ik begrijp dat dit bedrag hoog is. In dit rekenvoorbeeld gaat het echter niet alleen om het aantal gewerkte uren voor de extern begeleider maar om de totale kosten van het vormgeven van een maatwerktraject zoals de voorbereidingstijd, reiskosten, materiaalkosten, verslaglegging en rapportage. De voorbeeldaanvragen zijn bedoeld om het schrijven van een aanvraag te vergemakkelijken. Immers moet het aanvragen van deze subsidie niet zorgen voor nog meer werkdruk. De bedragen genoemd in de aanvragen zijn dan ook voorbeelden. Scholen zijn vrij in hun keuze waar zij het geld voor willen inzetten. Zoals eerder aangegeven zie ik in de aanvragen ook terug dat scholen hierin zelf keuzes maken.

Vraag 8

Vindt u het wenselijk dat subsidies die bedoeld zijn voor het verlagen van de werkdruk (in uw eigen voorbeelden), voor een groot deel terecht komen bij externe onderwijsadviesbureaus en consultants?

Antwoord 8

Ik vind het van belang dat het geld bijdraagt aan de vermindering van werkdruk voor leraren. Scholen hebben daarom alle vrijheid om een plan in te dienen dat past bij hun behoeftes. Zij weten zelf het beste wat nodig is om de werkdruk te verlagen. Ook de keuze voor het advies van een externe partij behoort tot die vrijheid. Ik heb er alle vertrouwen in dat scholen hun keuzes wat betreft de inzet van dit geld weloverwogen en in samenspraak met het team maken.

Vraag 9

Bent u bereid om na alle kritiek in overleg met vertegenwoordigers van scholen en leraren deze 400.000 euro toe te voegen aan de bedragen die beschikbaar komen voor het verlagen van de werkdruk? Zo nee, bent u bereid de regeling te wijzigen zodat deze subsidie zoveel mogelijk wordt besteed op de scholen zelf? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 9

Nee, ik zal dit bedrag niet toevoegen aan de bedragen die beschikbaar komen voor het verlagen van de werkdruk. Veel scholen hebben goed onderbouwde aanvragen ingediend. Ik ben van mening dat deze regeling scholen kan

⁷ Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen, onderdeel van het ministerie VWS

helpen een eerste stap te zetten. Ik zal inzetten op de verspreiding van de goede voorbeelden en het gebruik daarvan in toekomstig beleid om werkdruk te verlagen. Ik zal de regeling ook niet aanpassen. Ik vind dat scholen de vrijheid verdienen om eigen keuzes te maken wat betreft de inzet van deze subsidie. Ik wil die keuzevrijheid niet beperken.